

Får støtte for Villa Grande-planer

Villa Grande havner på politikernes bord. Bjørn Egge og Bernt Hagtvet får støtte for forslaget om å la Quislings førerresidens huse senter for holocaust-studier.

LARS DITLEV HANSEN

– En praktfull idé, sier prorektor Rolv Mikkjel Blakar ved Universitetet i Oslo, men påpeker at finansieringen blir en utfordring.

Mens Statsbygg har frembudt for salg Villa Grande på Bygdøy, Vidkun Quislings fryktinngytende førerresidens Gimle, har krigsveteran og generalmajor Bjørn Egge foreslått å legge Universitetets nye senter for studier av holocaust og livssynsminoritetenes stilling i Norge til den fredede bygningen. Universitetsrektor Kaare Norum skal ha tent på forslaget. Regjeringen bevilget nylig 40 millioner kroner til et slikt senter i forbindelse med erstatningsoppgjøret overfor jødene.

Lilletun utfordres

Nå trekkes kirke-, undervisnings- og forskningsminister Jon Lilletun inn i saken. Etter det Aftenposten erfarer, skal rektor Norum diskutere planene med Lilletun mens de nå sammen reiser rundt i Kina. Samtidig har stortingsrepresentant Erik Solheim (sv) varslet spørsmål i Stortinget, og vil vite om Lilletun vil ta initiativ til en slik bruk av Villa Grande.

– En god idé. Man snur noe negativt til noe positivt ved å gjøre villaen til et symbol på kampen mot folkemord og brudd på menneskerettigheter, sier Solheim.

Fortid og fremtid

Generalmajor Bjørn Egge og professor Bernt Hagtvet, en krigsveteran og en krigshistoriker, besikter Quislings Gimle. De gløder for tanken om å la dette bli et senter som dokumenterer

fortiden med noe som peker fremover.

– Denne eiendommen fikk staten av skipsreder Wilhelmshelmsen i 1926, og jeg mener staten nå bør stille den til rådighet for en god sak, sier Egge.

Som senter for folke mordstudier under Universitetet vil Villa Grande få en enorm symbolsk og faglig betydning i en tid da idéen om menneskerettigheter er omfattet av større interesse enn noen gang, mener han.

– Villa Grande vil også kunne bli et fysisk minnesmerke over folkemordet, sier Hagtvet. – Det er et tankekors at det ennå ikke finnes noe norsk minnesmerke over denne forbrytelsen.

Statsbygg har imidlertid lagt frem Villa Grande for salg, og taksten er satt til 70 millioner kroner.

– Det må være en forutsetning at Stortinget stiller Villa Grande vederlagsfritt til disposisjon, sier Hagtvet.

Støtte

– Villa Grande er en praktfull idé, som også er godt mottatt av sentrale representanter for Det Mosaiske Trossamfund, sier prorektor Rolv Mikkjel Blakar ved Universitetet i Oslo.

Han påpeker imidlertid at Regjeringens bevilgning ikke kan benyttes til å kjøpe Villa Grande. – Til det må det finnes en annen finansieringsplan. Vi kan bare bruke rentene av de 40 millionene, og de rentene må brukes til forskning hvis noe skal kunne skje på dette området, sier Blakar.

Wannsee

Hagtvet ser for seg Quislings residens som et senter etter modell av Wannsee-villaen utenfor Berlin. Villaen der folkemordet på de europeiske jødene ble formalisert i 1942, er blitt museum og forskningssenter for holocaust-studier. Den samme assosiasjonen får Berit Reisel, som representerte de mosaiske trossamfundene i

Symbol. Generalmajor Bjørn Egge (t.h.) og professor Bernt Hagtvet kjemper for at Quislings gamle residens skal bli senter for holocaust-studier i stedet for å bli solgt.
FOTO: ROLF CHR. ULRICHSEN

utvalget som arbeidet med erstatningsoppgjøret.

– Idéen om Villa Grande er absolutt en utfordring.

Jeg er opptatt av at det som skjedde, blir levende historie, og i Wannsee-villaen har man greid å knytte sammen

fortid, nåtid og fremtid på en måte man ellers ikke kan, sier Reisel.

Se også side 18